

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ ๓๒ (๒๕๕๓) ฉบับที่ ๑

กำหนดออก

ปีการศึกษาละ ๒ ฉบับ

เจ้าของ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

โทรศัพท์ ๐-๓๔๒๕-๕๐๙๖, ๐-๓๔๒๕-๕๐๙๗

โทรสาร ๐-๓๔๒๕-๕๗๙๔

วัตถุประสงค์

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทางวิชาการ และการวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิจิตรศิลป์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในสาขาดังกล่าวต่อไป

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะอักษรศาสตร์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.แถมสุข นุ่มนนท์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.กุสุมา รัชชะมณี

ศาสตราจารย์สัญญา สุวรรณภูมิ

ศาสตราจารย์วิบูลย์ ลิ้มเจริญ

บรรณาธิการ ศาสตราจารย์อนันต์ชัย เลาหะพันธุ์

กองบรรณาธิการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรต อุตตวิริยะภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา บุญธรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบา กนกศิลปกรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ป้อมเพชร

อาจารย์ ดร.สุสดี ดอกพรม

ศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ วัฒนางกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงทิพย์ เกียรติสินกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี โกลาสมฤทธิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวร ภูพงศ์พันธุ์

รองศาสตราจารย์ยุรฉัตร บุญสนิท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายวูฒ น้อยนิมิตร

ศาสตราจารย์ ดร.วันฤทธิ์ สัจจพันธุ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรวิทย์ ตันนิกุล

รองศาสตราจารย์วิทยากร เชียงกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิศักดิ์ ปันสุวรรณ

ศาสตราจารย์ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์

Instructor Linda Margaret Erskine-Hill

ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์

ปก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรวิทย์ ตันนิกุล

การสมัครสมาชิก ติดต่อ คุณพนทิพา ศรีพันธุ์ เลขานุการคณะอักษรศาสตร์

โทร. ๐-๓๔๒๕-๓๙๑๐ ต่อ ๒๓๑๐๖

E-mail : webmaster_arts@su.ac.th

สถานที่พิมพ์

ศักดิ์โสภณาการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๔๔๑-๔๑๓๒ - ๔

ผู้จัดจำหน่าย

บริษัท เคล็ดไทย จำกัด โทรศัพท์ ๐-๒๒๒๕-๙๕๓๖

ราคา ๑๐๐ บาท

สารบัญ

บทความประจำ

พัฒนาการของการผลิตและการค้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : ชุติพร วิรุณหะ ๗	
บทวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์นิพนธ์	
การศึกษาพระราชพงศาวดารกรุงธนบุรี	วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ ๔๖
ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม) : ความสำเร็จ	
ในด้านเศรษฐกิจของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี	
สิทธิภาวะของแฮร์มันน์ เฮสเซอร์ :	จุฑารัตน์ เบญจฤทธิ์ ๗๒
นวนิยายว่าด้วยพิธีแรกรับ	
การศึกษาเกี่ยวกับคำบอกสีแดง “紅” hóng	อารีย์ พรหมรอด ๙๑
ในภาษาจีนปัจจุบัน	
ชาวเวนิสโคโล้นบนเส้นทางสู่ราชบัลลังก์ ค.ศ. ๑๘๖๘-๑๘๙๖	สัณชัย สุวังบุตร ๑๒๑
รองเท้าในวิถีชาวซิกซ์ : ปรัชญาจากปัญญาสู่เจ้าพระยา	อภิรัฐ คำวัง ๑๕๓
แรงงานเด็กในโรงงานสิ่งทอในอังกฤษ	ธิดิพงศ์ มีทอง ๑๗๖
สมัยการปฏิวัติอุตสาหกรรม	
พัฒนาการของชุมชนเมืองบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์	ศศิพัชร จำปา ๒๐๐
พ.ศ. ๒๓๙๖-๒๔๖๘	

ญาณวิทยาชาติพันธุ์ : แนวทางหาข้อสรุปในทางปรัชญา พิชญพงศ์ ทรัพย์สิทธิ์ ๒๓๐
โดยปรัชญาเชิงทดลอง

สงครามมหาเอเชียบูรพาจากความทรงจำ สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์ ๒๔๘
ของชาวบ้าน และชาวปากคลองบางกอกน้อย

วิถีแปลแต่งร้ายยาวมหาเวสสันดรชาดก พระนิพนธ์ ปัทมดา พุฒะเนียด ๒๔๒
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
ให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม

บทแนะนำหนังสือ

แนะนำหนังสือเรื่อง
กระดานทองสองแผ่นดิน

วรพร ภู่งศ์พันธุ์ ๓๑๔

บรรณธิการแถลง

วารสาร อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับนี้ขึ้นปีที่ ๓๒ พร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงบรรณธิการและกองบรรณาธิการที่ชุดเก่าหมดวาระไปตามเวลา แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงก็คือความมุ่งมั่นของกองบรรณาธิการชุดปัจจุบันที่จะสืบสานเจตนารมณ์ของคณะอักษรศาสตร์ที่จะทำใหวารสารฯ เป็นสื่อกลางและเวทีทางวิชาการที่แข็งแกร่งต่อไป ทั้งสำหรับบุคลากรของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ศิษย์เก่า และนักวิชาการต่างสถาบัน

สำหรับวารสารฯ ปีที่ ๓๒ (๒๕๕๓) ฉบับที่ ๑ นี้ ประกอบด้วยบทความรวมทั้งสิ้น ๑๒ เรื่อง โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากคณาจารย์ภายในและศิษย์เก่าเป็นส่วนใหญ่ เน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์เป็นหลักจำนวน ๖-๗ เรื่อง ครอบคลุมภูมิภาคยุโรป เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และไทย ทั้งเป็นการเสนอมิติใหม่หรือมุมมองใหม่ๆ ทางประวัติศาสตร์ การศึกษาวิเคราะห์เหตุการณ์และบุคคลสำคัญ รวมทั้งการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจที่ลุ่มลึก ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และประวัติศาสตร์บอกเล่า ส่วนเนื้อหา รองลงมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรม โดยศึกษาความหมายของ “สีแดง” ในภาษาจีน ทั้งด้านความหมายและการเป็นคุณศัพท์ พระอัจฉริยภาพในเชิงประพันธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส และวรรณกรรมเรื่อง สิทธารณะ ของแฮร์มันน์ เฮสเซอร์ นักประพันธ์รางวัลโนเบลชาวเยอรมันที่แผ่ปรัชญา ตะวันออกและตะวันตกได้อย่างกลมกลืน บทความทางปรัชญาก็เสนอมุมมองหรือประเด็นการถกเถียงทาง ญาณวิทยา ที่ซับซ้อนแต่ก็ไม่ยากเกินไปที่จะเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกัน เรื่อง รองเท้าในวิถีชาวซิกซ์ ก็คงจะทำให้ผู้อ่านจินตนาการว่าถ้าสังคมไทยมีการฝึกให้ผู้คนไม่หลงตัว โห้ง ถือดี และมีอหังการ สังคมก็คงจะน่าอยู่มากกว่าทุกวันนี้

ส่วนบทวิจารณ์หนังสือ กระดานทองสองแผ่นดิน อาจถือได้ว่าเป็นบทความทางประวัติศาสตร์ได้อีกเรื่องหนึ่ง เพราะผู้วิจารณ์สามารถนำเสนอประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ รวมทั้งการค้นพบข้อมูลใหม่ๆ ในการศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาและความสัมพันธ์ไทย - โปรตุเกส ซึ่งโปรตุเกสเป็นชาติตะวันตกชาติแรกที่เดินทางเข้ามาค้าขายกับไทยในสมัย

อยุธยา ดังที่ปรากฏในบทความทั้ง ๙ เรื่องในหนังสือมาประมวลไว้อย่างมีระบบ เป็นการจุดประกายความรู้ให้แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ทั้งหนังสือ กระดานทองสองแผ่นดิน ก็เป็น “บทใหม่โรง” สำหรับโอกาสพิเศษที่ไทย - โปรตุเกสจะมีความสัมพันธ์ต่อกันครบ ๕๐๐ ปีใน พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่จะมาถึงเร็วๆ นี้ด้วย

แต่ละบทความมีความท้าทายและกลวิธีในการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งรอให้ผู้อ่านพลิกอ่าน หลายเรื่องก็คงจะถูกใจผู้อ่านเป็นพิเศษ สมกับความหลากหลายของลักษณะวิชาด้านอักษรศาสตร์ ที่จะนำผู้อ่านท่องโลกแห่งความรู้ที่ไม่มีวันสิ้นสุด ทั้งยังจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ภูมิปัญญา และการหาเหตุผลให้กับคำถามต่างๆ ได้ด้วย

